

Skolutmaningen: Lärarinstruktioner

Skolutmaningen går ut på att eleverna gör en film på temat *AI och välmåendet* – ur deras perspektiv. Det är en möjlighet för barn och unga att reflektera över sitt eget beteende, välmåendet och sina egna upplevelser, samtidigt som de får klura på konstruktiva lösningar och hur man bäst kommunicerar dessa till vuxna.

Detta dokument innehåller:

- Steg för steg-instruktioner för att delta
- Tips på upplägg
- Tävlingsinformation och regler
- Materiallista med länkar

Steg för steg-instruktioner för att delta

OBS: För att delta räcker det att skicka in ett bidrag tillsammans med giltig medgivandeblankett. Resterande steg är varmt rekommenderade förslag.

1. Introducera tävlingen för eleverna

Berätta för eleverna om tävlingen och vad den går ut på. Här är en presentation du kan använda som underlag:

- [PowerPoint-format](#)
- [PDF-format](#)

2. Utbilda eleverna om trygghet på nätet

För att lära känna ämnet och dessutom rusta eleverna i frågor om trygghet på nätet och barns rättigheter föreslår vi att börja med att utbilda eleverna inom detta ämne. Vi har tagit fram en lärarhandledning på temat. Vi föreslår att använda övning 1 och/eller 3.

Här kan du ladda ner skolmaterialet: [direktlänk till skolmaterialet](#)

3. Reflektera över årets tema AI och välmåendet

Årets tema är AI och välmåendet. Låt dina elever reflektera kring ämnet utifrån nedan underlag:

AI är redan en naturlig del av er vardag. Samtidigt innebär tekniken nya utmaningar. AI öppnar en värld av möjligheter – men väcker också nya frågor om välmående och trygghet, men vad tycker ni – barn och unga – själva?

- Hur påverkar AI er i er vardag?
- Vilka möjligheter och vilka utmaningar finns med AI?
- Hur påverkar AI er trygghet på nätet?
- Vad borde vuxna förstå om AI – utifrån ert perspektiv?

4. Eleverna gör en film på temat

Utifrån diskussionerna om AI och välmåendet ska eleverna skapa en film på max 3 minuter.

Det är helt upp till dem hur de vill berätta – det kan vara drama, dokumentär, humor, musikvideo, animation eller något annat. Huvudsaken är att det är eleverna budskap, röst och sätt att uttrycka som kommer fram.

Bidraget kommer bedömas utifrån fyra kriterier:

Kriterier:

- **Kreativitet:** Hur unikt och kreativt är bidraget?
- **Relevans:** Hur väl fokuserar bidraget på ämnet?
- **Tydlighet:** Är budskapet klart och lätt att förstå?
- **Engagemang:** Får filmen tittaren att tänka, känna eller vilja agera?

Även om ni bara får lämna in ett bidrag per klass, är det såklart möjligt att göra flera och rösta om vilken som ska skickas in.

Vill ni inspireras från förra årets vinnare av Skolmutmaningen finns dessa bidrag att se en bit ned på webbsidan: plansverige.org/skolutmaningen

Så här kan ni arbeta med framtagandet av filmen

1. Låt eleverna fundera över målgruppen och välja ett budskap som de vill förklara med filmen

Eleverna kan börja med att tänka på målgruppen (till exempel föräldrar eller lärare) och komma överens om vad filmens budskap till dessa bör vara – vad vill eleverna säga med filmen?

2. Skapa en storyboard och manus:

Låt eleverna fundera över vad filmen ska handla om och be dem skriva ned det. Ett klassiskt handlingsförlopp innehåller en inledning, en konflikt, en vändpunkt (en lösning) och ett slut. Men en film behöver inte alltid vara uppbyggd så, det kan också vara en dokumentär, humorsketch, musikvideo, animation eller något annat.

Det kan också vara till hjälp att rita/skriva skisser av de enskilda scenerna. Detta kallas storyboard. Sedan är det dags att skriva ner replikerna. Uppmana eleverna att fundera över kring:

- Vilka platser kommer ni behöva vara på för att spela in?
- Vad kommer ni behöva använda för rekvisita och kläder?

3. Tilldela roller

Bestäm vilka roller alla ska ha i utförandet av filmen. Behövs det en regissör, en scripta (som håller koll så alla detaljer blir rätt), en fotograf eller flera och hur många är skådespelare? Se till att alla i gruppen får en aktiv roll i framtagandet av filmen. Sen är det bra att träna. Öva på repliker, testa inspelningsplatser och så vidare.

4. Spela in filmen och redigera den

Nu är det dags att spela in filmen. Vilken utrustning vill de använda – skolans kameror, privata mobiler eller en surfplatta? Vi rekommenderar att filmen spelas in i liggande format.

Tänk ut vilket program som ska användas för att klippa ihop filmen. Det finns olika program och appar som kan användas där det också går att skapa effekter och skriva in text i filmen (eleverna vet säkert flera program).

Använder ni musik, är det viktigt att säkerställa att ni har rättigheterna att använda det. Annars kan filmen inte vara med i tävlingen. Ni kan antingen skapa egen musik eller hitta musik som är upphovsrättsfri.

5. Samla in medgivandeblanketter

För att filmen ska ingå i bedömningen för tävlingen måste barnen som syns framför kameran samt deras vårdnadshavare ge sitt samtycke. Detta görs genom att du som lärare skriver ut medgivandeformulär ([ladda ner här](#)) och ber vårdnadshavare och barn att fylla i dem. När du har samtligas samtycke ska du som lärare signera medgivandeblankett ([ladda ner här](#)). Det är den senare som ska skickas till Plan, där du som lärare intygar att du har skriftligt medgivande från alla elever och deras vårdnadshavare som medverkar framför kameran.

6. Skicka in filmen

Skicka filmen som en länk via fildelningstjänsten [WeTransfer](#). WeTransfer är gratis och kräver inte inlogg.

Skicka länken med filmen till mejladressen: engageradig@plansverige.org senast 21 januari 2027.

Mejlet måste utöver tävlingsbidraget innehålla:

- lärarens [medgivandeblankett](#),
- kontaktuppgifter till ansvarig lärare,
- namn på klass och skola.

Tips på upplägg

Räkna med att det här tar cirka tre lektioner: En lektion för att lägga grunden och göra våra föreslagna övningar med eleverna. Två lektioner för att skapa filmen och klippa ihop den (kan såklart variera utifrån elevernas ambitionsnivå men överväg att lägga mer tid på uppgiften).

Tips! Dela in klassen i tre grupper – tänk på hur gruppen sätts samman – och skapa tre olika filmer, där klassen sedan får rösta fram den filmen de vill skicka in. När ni gjort filmen har ni en fantastisk möjlighet att bjuda in föräldrarna till en filmvisning av klassens arbete, en bra utgångspunkt för att fortsätta samtalen om nätet hemma.

Tävlingsinformation och regler

Vad är vinsten? Fem klasser kommer vinna 10 000 kronor var till klasskassan.

Vem får delta? Alla skolklasser i Sverige som går på mellan- och högstadiet, samt gymnasiet får delta.

Hur många bidrag får vi skicka in? Varje klass får bara skicka in ett bidrag. Vårt tips är att klassen gör flera filmer som de kan välja mellan.

Vem utser vinnaren? Vinnaren utses av en jury vars beslut inte kan överklagas. Juryn utses av Plan International och Telenor Sverige.

Hur ska bidraget vara utformat? För att kunna delta i tävlingen är det viktigt att filmen berör årets tema: ai och välmåendet. Filmen får inte överstiga tre minuters längd eller innehålla musik utan rättigheter. Vi rekommenderar att filmen spelas in i liggande format.

Hur många får vara upphovsmakare? Hela klassen bör vara involverad, men alla elever behöver inte delta i bidraget som skickas in.

Hur skickar vi in ett bidrag? Bidraget måste skickas in senast 21 januari 2027. Filmen ska skickas som en länk via fildelningstjänsten WeTransfer till mejladressen engageradig@plansverige.org. WeTransfer är gratis och kräver inte inlogg. Mejlet ska innehålla länk till tävlingsbidraget, kontaktuppgifter till ansvarig lärare, namn på klass och skola samt lärarens medgivandeformulär.

Målsmans godkännande? För att filmen ska ingå i bedömningen för tävlingen måste barnen som syns framför kameran samt deras vårdnadshavare ge sitt samtycke. Detta görs genom att du som lärare skriver ut medgivandeformulär ([ladda ner här](#)) och ber vårdnadshavare och barn att fylla i dem. När du har samtligas samtycke ska du som lärare signera medgivandeblankett ([ladda ner här](#)). Det är den som ska bifogas tillsammans med filmen, där du som lärare intygar att du har skriftligt medgivande från alla elever och deras vårdnadshavare som medverkar framför kameran.

Vad är olämpligt innehåll? Filmen ska vara politiskt och religiöst obunden, och får inte uppfattas diskriminerande eller riskera att utsätta ett barn för

fara. Plan International och Telenor förbehåller sig rätten att utesluta bidrag som bryter mot reglerna.

Regeländringar? Dessa tävlingsregler har fastställts maj 2026 av Plan International och Telenor Sverige, som förbehåller sig rätten att självständigt fatta beslut om tävlingens utformning, samt ändra reglerna vid behov.

Vad händer med bidraget efter tävlingen? Inskickat bidrag kommer publiceras och finnas kvar efter tävlingens avslut. Genom att skicka in ett bidrag ger ni Plan International och Telenor rätt att använda tävlingsbidragen i kommunikations- och marknadsföringssyfte.

Integritet. Personuppgifter behandlas i enlighet med Plan International Sveriges [integritetspolicy](#).

Medverkan kan ångras genom att kontakta Plan International Sverige. Plan International och Telenor har då 14 dagar på sig att plocka ner innehållet från respektive egna kanaler. Borttagande av eventuell vidarepublicering av materialet plockas bort där det är möjligt, men garanteras inte av Plan International Sverige och Telenor Sverige. Telenor behandlar inte fler personuppgifter än de som anges i de inskickade tävlingsbidragen, dvs. bilder och ev. text som bidragslämnarna själva har lagt in i filmen. De används endast för att ett litet antal medarbetare ska kunna delta i juryarbetet. Läs Telenors integritetspolicy [här](#).

Frågor? Hör av dig till: engageradig@plansverige.org.

Materiallista med länkar

- [Webbsida med all information](#)
- [Presentation i PowerPoint-format](#)
- [Presentation i PDF-format](#)
- [Skolmaterial](#)
- [Medgivandeformulär för elev och vårdnadshavare](#)
- [Medgivandeformulär lärare](#)
- [WeTransfer](#) – fildelningstjänsten för att skapa en delbar länk
- engageradig@plansverige.org – mejladress dit bidraget ska skickas